

**Sveriges Största
Miljörörelse**

Farligt avfall

Så här gör du

Lämna ditt farliga avfall till oss.

Vi tar hand om det på rätt sätt.

De flesta av oss har nog en känsla för vad som kan betraktas som farligt avfall. Därför ställer vi gärna in det i ett skåp när det börjar ta slut, undanskynt i förrådet eller längst in i garaget. Sortera ut det som du vet eller misstänker är farligt på ett eller annat sätt. Se till att ditt farliga avfall inte hamnar i soppåsen eller i avloppet, lämna in det till kommunens insamling. Det är bemannade återvinningscentraler, obemannade miljöstationer och ibland även fastighetsnära insamling. Då vet du att det tas omhand på rätt sätt och aldrig riskerar att skada miljön.

Ditt arbete för en renare miljö börjar redan i butiken när du väljer miljöanpassade alternativ. Men kom ihåg att lämna in resterna av dessa tillsammans med övriga kemikalier som farligt avfall. Tillsammans kan vi göra mycket för en renare miljö och din insats är viktig.

Vad har du för farligt avfall hemma?

Alla hushåll har farligt avfall hemma. Är du tveksam om något avfall är farligt eller inte, ta med det till en bemannad samlingsplats så får du hjälp. Oftast handlar det om sådant som de flesta av oss känner igen till exempel lösningsmedel, färgrester, rengöringsmedel, bekämpningsmedel och hushållskemikalier.

Färg, lack och lim. Exempel är latexfärger, silikatfärger, lackfärger, oljefärger, linolja, kontaktlim, nagellack, lasyr och fogmassa. Även burkar med torkad färg och vattenlöslig färg ska lämnas.

Lösningsmedel. Exempel är thinner, lacknafta, penseltvätt, bensin, terpentin, fotogen, T-sprit, aceton, tändvätska och spolarvätska.

Rengöringsmedel. Typiska i ett hushåll är silverputs, propplösare, polish, golv- och ugnsgöringsmedel, blekmedel och fläckborttagningsmedel men också starka maskindiskmedel, klorin och toalettreningsmedel.

Bekämpningsmedel. Även i den minsta av trädgårdar kan vi ha behov av insektsspray, träskyddsmedel och ogräsmedel. Även båtbottnfärg är ett bekämpningsmedel.

Oljeavfall. Exempel är spillolja, smörjolja, motorolja och hydraulolja.

Fotokemikalier. Fix, fixsalter, framkallningsvätska och stoppbad.

Frätande kemikalier. Exempel på syror är batterisyra, saltsyra, saltpetersyra, svavelsyra, roststop, kalklösare och fosforsyra. Exempel på baser är ammoniak, lut, soda, målartvätt och propplösare. Obs! Håll syror och baser åtskilda. Blanda aldrig syror och baser eftersom det kan leda till häftig värmeutveckling.

Sprayburkar. Exempel är bekämpningsmedel, impregneringsmedel, ugnsgöringsmedel, smörjolja, färg och hårspray.

Batterier. Alla batterier ska lämnas in. Småbatterier lämnas till batteriholkar och i vissa affärer. Bilbatterier lämnar du i första hand där du köper ett nytt.

Kvicksilverhaltigt material. Fortfarande finns äldre febertermometrar som innehåller kvicksilver i många hushåll.

Glödlampor, lågenergilampor och lysrör. Lågenergilampor och lysrör innehåller kvicksilver. Observera att glödlampor och lågenergilampor ska sorteras var för sig på anvisad plats på både återvinningscentraler och miljöstationer.

Glykol. Kylarvätska, frostskyddsmedel.

El-avfall. Det finns ett producentansvar för el-produkter och Sveriges kommuner samverkar med producenterna om insamlingen av hushållens el-avfall. Lämna därför allt ditt el-avfall till återvinningscentraler. Hos många kommuner finns även fastighetsnära insamling.

Lathund för farligt avfall

Här följer några vanliga exempel på hushållens farliga avfall. Avfallet lämnas till kommunens insamling för farligt avfall. Det finns undantag för vissa avfallsslag, se särskilda anvisningar under kommentarer

Ämne	Kommentar
Aceton	
Allrengöringsmedel	
Ammoniak	
Avfettningsmedel	
Avkalkningsmedel	
Barometer med kvicksilver	
Batterier, små	Lämnas även i holkar och i butiker
Batterisyra	
Bekämpningsmedel	
Bensin	
Billbatteri	Retur till försäljare i första hand
Bilshampo	
Bilvax	
Blekmedel	
Blymönja	
Brandsläckare	Retur försäljare eller brandstation
Fernissa	
Fläckborttagningsmedel	
Fogmassa	
Fogskum	
Fotogen	
Fotokemikalier	
Färg	
Färgspray	
Fönsterputs	
Förtunningsmedel	
Gasoltub	Retur till försäljare
Glykol	
Golvpolish	
Golvrengöringsmedel	
Hårspray, gasdriven	
Härdare	
Impregneringsmedel	
Insektsmedel	
Kalklösare	
Kaustiksoda	
Kitt	

Ämne	Kommentar
Klister	
Klorin	
Kontaktlim	
Kopparpasta	
Kopparputs	
K-sprit	
Kvicksilver	
Lack	
Lackfärg	
Lacknafta	
Lampolja	
Lasyr	
Lim	
Linolja	
Lut	
Läderfärg	
Läderrengöring	
Lösningsmedel	
Lösningsmedel med färgrester	
Metanol	
Motorolja	
Myggspray	
Myrmedel	
Målarsoda	
Målartvätt	
Möbelpolish	
Mönja	
Nagellack	
Ogräsmiddel	
Oljefärg	
Oljefilter	
Penseltvätt	
Penslar, tråg, roller med torkad färg	Vanliga sopkärl
Polish	
Poolrengöringsmedel	
Propplösare	
Putsmiddel	
Rengöringsmedel	
Rostborttagare	

Vad är farligt avfall?

Avfall som kan vara till exempel giftigt, frätande, miljöfarligt eller brandfarligt.

Var lämnar man sitt farliga avfall?

Lämna det alltid till kommunens insamlingsplats.

Varför ska man lämna det där?

För att inte orsaka skador på människor eller natur.

Hur hanteras farligt avfall som lämnats in?

Det förstörs, återvinns eller förvaras på ett sådant sätt att det inte orsakar skador.

Vem ansvarar för insamlingen av hushållens farliga avfall?

Kommunen har ansvaret.

Ämne	Kommentar
Rostskyddsmedel	
Rättgift	
Rödsprit	
Silverputs	
Skokräm	
Sköljmedel	
Smörjfett, Smörjolja	
Smörjspray	
Soda	
Spackel	
Spillolja	
Spolarvätska	
Sprayflaska, färg eller kemikalie	
Syra	
Såpa	
Termometer, kvicksilver	
Termometer, sprit	
Terpentin	
Thinner	
Toalettrensning	
Träolja	
Träskyddsmedel	
T-sprit	
Tvättmedel	
Tändvätska	
Ugnsrengöringsmedel	
Uppladdningsbara batterier	Lämnas även i holkar och i butiker

El-avfall (OBS endast exempel!)

Apparater med sladd eller batteri
Bandspelare
Belysningsarmatur
Bildskärm
Brandvarnare
Borrmaskin
CD-spelare
Dammsugare
Dator
Diskmaskin

Ämne	Kommentar
DVD-spelare	
Elektriska hushållsmaskiner	
Elektrisk tandborste	
Elektriska vertyg	
Fläkt	
Frysaskåp	
Förstärkare	
Glödlampa	
Halogenlampa	
Härfön	
Häcksax	
Kamera	
Kassettspelare	
Kylskåp	
Lysrör	
Lågenergilampa	
Leksaker	
Mangel	
Mikrovågsugn	
Mobiltelefon	
Radio	
Rakapparat	
Spis	
Stereo	
Strykjärn	
Symaskin	
TV	
Torktumlare	
Tvättmaskin	
Videokamera	
Videospelare	

Övrigt (ej farligt avfall)

Kanyler, uppsamlade i	Kan lämnas på vissa
särskilda behållare	Apotek /Kontakta
(ex. SafeClip)	kommunen
Kasserade läkemedel	Lämnas på Apotek

Vad händer med ditt farliga avfall?

När du har lämnat in ditt farliga avfall så sorteras och identifieras det. Sedan packas de olika avfallssorterna var för sig innan de skickas vidare till företag som har tillstånd att behandla farligt avfall. Avfallets farliga egenskaper avgör hur det ska tas omhand. Vid förbränning med energiutvinning kan farliga ämnen i farligt avfall förstöras. Återvinning kan ske genom att separera ut farliga ämnen och återvinna resterna. Det finns också farligt avfall som ska ut ur kretsloppet och därför bör placeras i underjordsförvar, lagras på flera hundra meters djup i berggrunden.

Vad händer om ditt farliga avfall hamnar i soporna?

De farliga ämnena kan finnas i väldigt små mängder i olika produkter men sammantaget kan de göra stor skada om de hamnar fel. Det är därför viktigt att allt farligt avfall lämnas på rätt sätt. Även om det är små mängder.

Om farligt avfall blandas med annat hushållsavfall kan det få en rad negativa effekter. Vi vill exempelvis inte ha in tungmetaller i förbränningsanläggningar eftersom det kan förstöra processen och skada anläggningen. För att kunna ta hand om det farliga avfallet på rätt sätt krävs att det inte är blandat med annat hushållsavfall. Ingen kan sortera det blandade avfallet i efterhand, det måste källsorteras.

Exempel på skador:

- **Lågenergilampor** sparar energi men de innehåller också små mängder kvicksilver. Om varje hushåll i Sverige skulle slänga en lågenergilampa om året i sin soppåse skulle 25 kg kvicksilver riskera att spridas till miljön. Det är mycket. En tesked kvicksilver kan förgifta en medelstor sjö. Kviksilver är en giftig tungmetall som inte är nedbrytbar utan lagras i vår miljö. Kviksilver som lagras i kroppen kan ge skador på nervsystemet, immunförsvaret och njurarna samt skada foster.
- Det finns också risk för direkta skador på människor. **Dåligt förpackat farligt avfall** som läcker och är kladdigt riskerar att utsätta den som kommer i kontakt med avfallet för ångor, gaser, damm och spill. Syra, som rinner ut i sopkärlet, ger frätskador på sophämtaren och eventuell eftersorterare.
- **Linolja** används bland annat till att olja in utemöbler. Använda trasor som är indränkta med linolja kan självantända. Därför är det viktigt att inte slänga trasorna i soporna. Förvara trasorna i en tät plåtdunk.
- **Sprayburkar** innehåller drivmedel och kan explodera om de utsätts för värme vilket kan hända om de står i direkt solljus.

Ordlista

Återvinningscentral

Avser en större bemannad anläggning för mottagning av inte bara hushållens farliga avfall utan också grovavfall, trädgårdsavfall, med mera. Här finns möjlighet att ställa frågor till personalen om sitt farliga avfall. Kommunen svarar för anläggningen, som ibland drivs av en anlitad entreprenör.

Återvinningsstation

Här kan hushållen lämna förpackningsavfall och tidningar. På vissa stationer kan man lämna sina batterier i särskilda batteriholkar. Övrigt farligt avfall och el-avfall får inte lämnas här. Återvinningsstationer drivs av producenterna av förpackningar och tidningar.

Miljöstation

I många kommuner i Sverige använder man så kallade miljöstationer för att samla in hushållens farliga avfall. Miljöstationen är obemannad och kan finnas vid till exempel en bensinstation.

Fastighetsnära insamling

I vissa kommuner har man delat ut röda boxar att samla ditt farliga avfall i. I en del fall ska du använda dem som förvaring i bostaden, men själv bära ditt avfall till en miljöstation. I andra kommuner hämtas de röda boxarna hemma vid bostaden. Några kommuner hämtar ditt farliga avfall nära ditt hem med särskilda miljöbilar. Miljöbilarna fungerar ungefär som biblioteksbussen. Miljöbilen stannar vid förutbestämda hållplatser och tidpunkter.

Så här gör du

Farligt avfall måste hanteras varsamt för att det ska kunna tas om hand på ett bra och säkert sätt, därför är det viktigt att du tänker på följande:

- Blanda inte olika avfall, utan lämna in dem var för sig.
- Kontrollera att förpackningarna är hela och inte läcker.
- Använder du en annan förpackning än den ursprungliga, måste du skriva tydligt vad den innehåller.

Ta med ditt farliga avfall till din kommuns insamlingsplats.

Då är du definitivt med i Sveriges Största Miljörörelse.

**Lämna in
ditt farliga
avfall!**